

KYBERNETICKÁ HYGIENA PRE STREDNÉ ŠKOLY

MODUL 2:

Ochrana osobných údajov v kybernetickom priestore

Mgr. Stela Košťálová

Financované
Európskou úniou
NextGenerationEU

PLÁN [OBNOVY]

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

CUSEC

CUSEC

PRÁVNICKÁ FAKULTA
Univerzita Komenského
v Bratislave

Kompetenčné centrum pre reguláciu kybernetickej bezpečnosti, ochrany súkromia a kybernetickej kriminality

Financované Európskou úniou Next Generation EU prostredníctvom
Plánu obnovy a odolnosti SR v rámci projektu pod číslom 17R05-04-V01-00002

Financované
Európskou úniou
NextGenerationEU

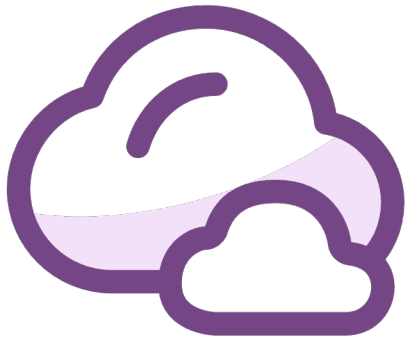
PLÁN [OBNOVY]

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

CUSEC

Čo si predstavujete pod ochranou osobných údajov?

Právo na súkromie

„ Právo jednotlivca na to, aby ho nechali samého.“

LOUIS BRANDEIS
Sudca Najvyššieho súdu USA

Ochrana osobných údajov

- Súčasť práva na súkromie → ľudské právo
- V dôsledku nových technológií vznikla potreba zjednotiť ochranu osobných údajov → **prijatie Všeobecného nariadenia na ochranu osobných údajov (GDPR)**
- Väčšina technológií spracúva údaje, vrátane osobných údajov
- Ochrana osobných údajov sčasti zabezpečuje, aby mali jednotlivci kontrolu nad svojimi osobnými údajmi

informácia ≠ osobný údaj

.....
.....
.....

Zdroj: Copilot

Osobný údaj

- akákoľvek informácia týkajúca sa identifikovanej alebo identifikovateľnej fyzickej osoby
- **identifikovateľná fyzická osoba** je osoba, ktorú možno identifikovať priamo alebo nepriamo, najmä odkazom na identifikátor, ako je meno, identifikačné číslo, lokalizačné údaje, online identifikátor, alebo odkazom na jeden či viaceré prvky, ktoré sú špecifické pre fyzickú, fyziologickú, genetickú, mentálnu, ekonomickú, kultúrnu alebo sociálnu identitu tejto fyzickej osoby (čl.4 ods. 1 GDPR)

1. Akákoľvek informácia
2. týkajúca sa
3. identifikovanej alebo identifikovateľnej fyzickej osoby

Financované
Európskou úniou
NextGenerationEU

PLÁN [OBNOVY]

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

CUSEC

Prípadová štúdia 1

Neznámy človek vytvorí na sociálnej sieti falošný profil študenta. Používa jeho meno, fotografie prevzaté z internetu bez súhlasu a kontaktuje jeho spolužiakov. Vystupuje akoby za neho a žiada osobné informácie, prípadne zdieľa nepravdivé alebo nevhodné správy.

1. Aká škoda môže vzniknúť pre študenta (dotknutú osobu) v škole, medzi známymi alebo na sociálnych sieťach?
2. Môže dôjsť k psychologickému tlaku alebo kyberšikane?
3. Je vytvorenie falošného profilu porušením práva na ochranu osobných údajov?

Prípadová štúdia 2

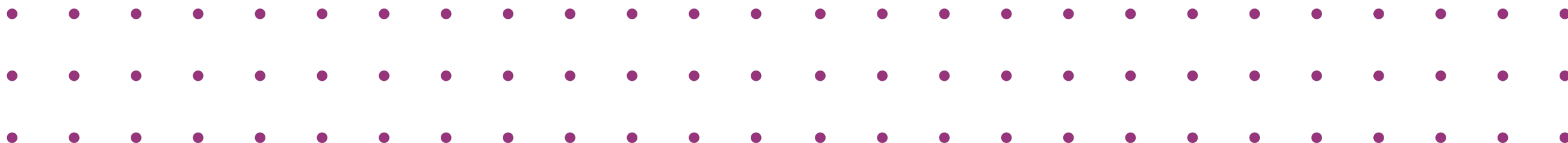
Škola zverejní fotografie zo školského výletu na svojej webovej stránke. Niektorí rodičia však nedali súhlas so zverejnením podobizne svojich detí. Fotografie sú verejne dostupné a viditeľné pre kohokoľvek.

1. Je fotografia osobným údajom?
2. V čom spočíva problém, ak chýba súhlas zákonného zástupcu?
3. Prečo môže byť zverejnenie bez súhlasu nebezpečné alebo citlivé?

Digitálna identita a digitálna stopa

- **Digitálna identita** sú založené účty a údaje obsiahnuté v nich na internete
- **Digitálna stopa** zahŕňa dáta, ktoré po sebe „zanecháme“ pri používaní internetu (reakcie na príspevky, poloha, cookies, prihlásenie, ...)

Aktivita

Vyhľadaj svoju digitálnu stopu na internete.

Financované
Európskou úniou
NextGenerationEU

PLÁN [OBNOVY]

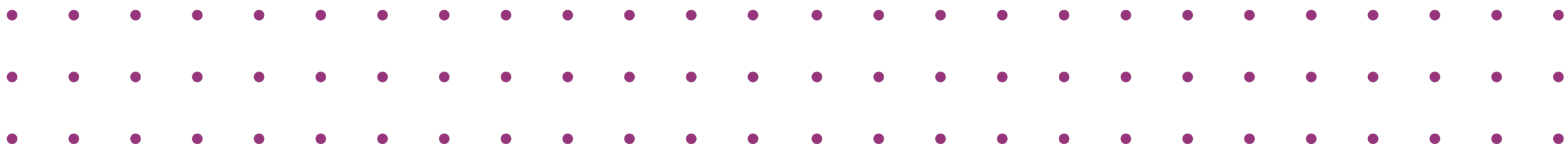
MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

CUSEC

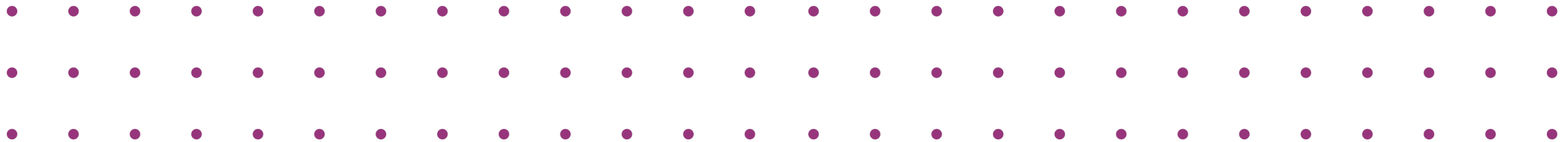
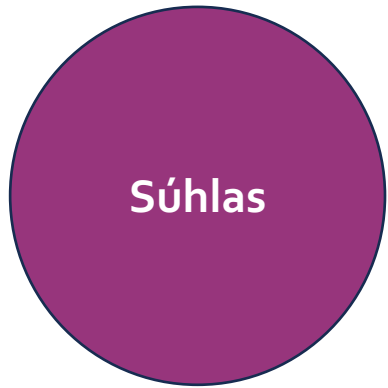

Zásady ochrany osobných údajov (čl. 5 GDPR)

1. Zásada zákonnosti, spravodlivosti a transparentnosti
2. Zásada obmedzenia účelu
3. Zásada minimalizácie údajov
4. Zásada správnosti údajov
5. Zásada minimalizácie uchovávanía
6. Zásada integrity a dôvernosti
7. Zásada zodpovednosti

Právne základy spracúvania osobných údajov

SÚHLAS

akýkoľvek slobodne daný,
konkrétny, informovaný
a jednoznačný prejav vôle
dotknutej osoby, ktorým
formou vyhlásenia alebo
jednoznačného
potvrdzujúceho úkonu
vyjadruje súhlas so
spracúvaním osobných údajov,
ktoré sa jej týka

* 1 zo 6 právnych základov, na základe
ktorých sa môžu spracovávať osobné údaje

PREJAV SÚHLASU

Podpis, ústna deklarácia, zaškrtnutie
políčka, kliknutie na políčko...

SLOBODNE DANÝ

Recitál 43 – nerovnováha
Článok 7 (4) GDPR – „take it or leave it“

KONKRÉTNOSŤ

- Vymedzenie účelu
- Oddelenie informácií

INFORMOVANOSŤ

- Články 12, 13, 14 GDPR

JEDNOZNAČNOSŤ

- Prejavu vôle

Právne základy spracúvania osobných údajov

Súhlas

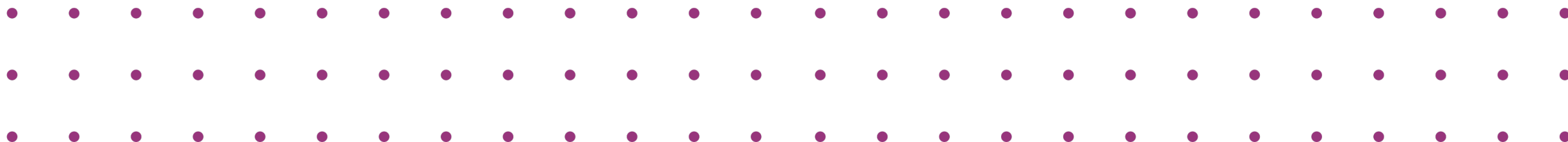
Zákonná
povinnosť

Verejný
záujem

Opráv.
záujem

Plnenie
zmluvy

Životne
dôležitý
záujem

PRIHLÁSTE NA ODBER NÁŠHO NEWSLETTERA A ZÍSKAJTE ZĽAVU 10 €

* E-mail

* Meno

Prihlásiť sa na odber newslettera

☒ * Áno, chcem sa prihlásiť na odber newslettera spoločnosti

* Keď sa prihlásite na odber newslettera, súhlasíte so zasielaním noviniek o produktoch, službách, súťažiach a promo akciách spoločnosti a ďalších partnerských spoločností prostredníctvom e-mailu a/alebo textových správ (SMS). Prehľad všetkých príslušných partnerských spoločností ECCO nájdete [tu](#). Zároveň beriete na vedomie, že spoločnosť môže spracúvať vaše osobné údaje, a to vrátane umiestnenia sledovacích pixelov a personalizácie newsletterov, ktoré vám zasiela, ako je opísané v našich [Zásadách ochrany osobných údajov](#), kde si môžete taktiež prečítať viac o vašich právach ako dotknutej osobe. Z odberu sa môžete kedykoľvek odhlásiť.

Príklad z praxe

Financované
Európskou úniou
NextGenerationEU

PLÁN [OBNOVY]

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

CUSEC

Práva dotknutej osoby

Právo na
informácie

Právo na prístup

Právo na opravu

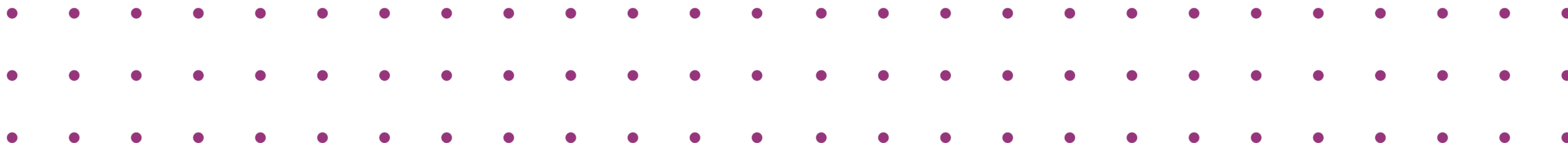
Právo na
vymazanie

Právo na
obmedzenie
spracúvania

Právo na
prenosnosť

Právo namietat'

Právo nebyť
predmetom
automatizovaného
rozhodovania

Citlivý osobný údaj

- Zakazuje sa spracúvanie osobných údajov, ktoré odhaľujú **rasový** alebo **etnický pôvod**, **politické názory**, **náboženské** alebo **filozofické presvedčenie** alebo **členstvo v odborových organizáciách**, a spracúvanie **genetických údajov**, **biometrických údajov na individuálnu identifikáciu fyzickej osoby**, údajov **týkajúcich sa zdravia** alebo údajov **týkajúcich sa sexuálneho života** alebo **sexuálnej orientácie fyzickej osoby**. (čl.9 ods. 1 GDPR)

Financované
Európskou úniou
NextGenerationEU

PLÁN [OBNOVY]

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

CUSEC

Aktivita

Rozoznávajúce podvodných správ a sociálneho inžinierstva

From: Finančná správa <info@financnasprava-refund.eu>

Subject: **Máte nárok na vrátenie dane 248,30 € – potvrdte účet**

Po prepočte máte nárok na vrátenie dane. Zadaťte číslo účtu, rodné číslo a dátum narodenia pre vyplatenie:

<https://financnasprava-refund.eu/overenie>

Vyplatenie prebehne do 3 pracovných dní.

S pozdravom

Finančná správa

From: Slovenská pošta <delivery@slovenskaposta.eu>

Subject: **Doručenie balíka bolo pozastavené**

Balík č. SK-2041 sa nepodarilo doručiť.

Uhradiťte doručovací poplatok 1,99 € na potvrdenie adresy: <http://deliver-now.support/pay>

Ak poplatok neuhradíte do 12 h, balík bude vrátený odosielateľovi.

S pozdravom

Slovenská pošta

From: Tatra Banka <info@tb.sk>

Subject: **Vaša platba čaká na overenie!**

Vážený klient,

z dôvodu bezpečnosti došlo k pozastaveniu vašej poslednej platby.

Na obnovenie služieb kliknite tu a zadajte číslo karty, bezpečnostné číslo a následne kód na potvrdenie platby:
<https://www.tatrabnka.sk>

S pozdravom,

Bezpečnostné oddelenie

From: IT Support Edupage <helpdesk@edubage.sk>

Subject: **Vaše heslo vyprší dnes**

Systém zistil, že vaše heslo vyprší do 30 minút. Ak ho neobnovíte, stratíte prístup do Edupage a k školskej wifi.

[Obnoviť heslo: https://www.edupage.sk/reset](https://www.edupage.sk/reset)

IT Support

From: Microsoft <rmicrosoft@rmicrosoft.eu>

Subject: **[Action Required] Vaše konto bude odpojené**

Ahoj používateľ,

zaznamenali sme chyby vo vašom konte. Ak problém neodstránite do 2 hodín, účet ti bude natrvalo odstránený.

Klikni na [RIEŠIŤ TERAZ](#)

S pozdravom,

Microsoft Security Team

Financované
Európskou úniou
NextGenerationEU

PLÁN [OBNOVY]

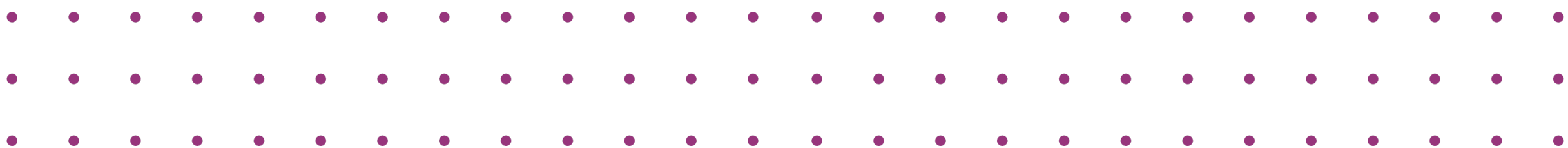
MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

CUSEC

Zásady bezpečného zdieľania a ochrany súkromia

- Pred zdieľaním je nevyhnutné porozumieť fungovaniu platformy, jej pravidlám, nastaveniam súkromia a možnostiam ďalšieho šírenia obsahu.
- Každá zverejnená informácia vytvára digitálnu stopu, ktorá môže zostať dostupná, kopírovateľná a dohľadateľná aj po vymazaní pôvodného príspevku.
- Nie všetky údaje sú vhodné na online publikovanie (osobné, citlivé či kontextovo zneužiteľné informácie si vyžadujú osobitnú mieru uváženia).
- Zdieľanie aktuálnej polohy predstavuje významné bezpečnostné riziko, preto sa odporúča zverejňovať informácie o pohybe až s časovým odstupom

Ďakujem za poroznosť

Financované
Európskou úniou
NextGenerationEU

PLÁN [OBNOVY]

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

CUSEC